

KANNANOTTO ELIMÄEN YLÄKOULUN SÄILYTTÄMISEN PUOLESTA – KOULUPÄÄTÖKSEN VAIKUTUKSET KOUVOLAN ELINVOIMAAN, MAASEUTUUN JA HUOLTOVARMUUTEEN

Arvoisa Kouvolan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen,

Elimäen yläkoulun tulevaisuudesta käytävässä keskustelussa tarkastellaan ymmärrettävästi oppilasmääriä, tilakustannuksia ja kaupungin taloutta. Nämä ovat tärkeitä seikkoja, mutta ne eivät voi olla ainoita huomioon otettavia näkökulmia. Haluan kysyä, onko arvioitu, mitä Elimäen elinvoiman heikkeneminen tulee kaupungille maksamaan pitkällä aikavälillä?

Kouvola on Suomen suurin maatalouskaupunki, jonka viljelty pinta-ala on 46000 ha. Vuonna 2025 Kouvola on ollut 776 maatilaa. Kouvolan kaupungin maaseutu ei ole sivuseikka, vaan merkittävä osa Kouvolan elinkeinoelämää. Elimäki on yksi Kouvolan merkittävimmistä maatalousalueista. Alueella toimii suuria ja elinvoimaisia maatiloja, joiden vaikutukset ulottuvat paljon omaa tilaa laajemmalle – paikallisiin yrityksiin, palveluihin, työllisyyteen, verotuloihin ja koko suomalaisen ruoantuotannon huoltovarmuuteen. Siksi meidän tulisi tarkastella myös siitä, mitä tapahtuu, jos näillä tiloilla ei ole tulevaisuudessa jatkajia. Mitä tapahtuu, jos maaseudulla kasvava nuori ei enää näe omalla kotiseudullaan tulevaisuutta? Mitä tapahtuu, jos lapsiperheet eivät koe kylää houkuttelevaksi paikaksi asua? Mitä tapahtuu, jos palvelut heikkenevät yksi kerrallaan? Ja mitä tapahtuu, jos yhä useammalta maatilalta puuttuu jatkaja?

Koulu on osa maaseudun infrastruktuuria. Kun yksi palvelu poistetaan, vaikutus ei välttämättä näy heti tilastoissa, mutta pitkällä aikavälillä palveluiden kasautuva väheneminen voi vaikuttaa siihen, missä yritykset toimivat ja mihin nuoret rakentavat tulevaisuutensa. Maatila poikkeaa muista yrityksistä siinä, ettei sen tuotantoa voi siirtää paikasta toiseen. Jos asuinseudulla ei ole nuoren yrittäjän perheelle peruspalveluita, maatila jää helposti ilman jatkajaa. Siksi koulun lakkauttamisen vaikutuksia tulisi tarkastella laajemmin.

Haluan kysyä jokaiselta Elimäen yläkoulun lakkauttamista pohtivalta päättäjältä:

- Onko laskettu koulun lakkauttamisen vaikutus alueen elinvoimaan?
- Onko arvioitu mahdollisten poismuuttojen vaikutus kaupungin verotuloihin?
- Onko arvioitu vaikutuksia maatilojen ja muiden maaseudun yritysten tulevaisuuteen?
- Onko mietitty, miten palveluiden heikkeneminen vaikuttaa tilojen seuraavan sukupolven haluun jäädä alueelle?
- Onko arvioitu mitä maaseudun elinvoiman heikkeneminen merkitsee Kouvolan asemalle Suomen suurimpana maatalouskaupunkina?

Jos näihin kysymyksiin ei ole vastauksia, päätöstä ei ole vielä tarkasteltu riittävän laajasti. Siksi esitän, että ennen mahdollista päätöstä Elimäen yläkoulun lakkauttamisesta tulee tehdä avoin ja kattava kokonaisvaikutusten arviointi. Näitä vaikutuksia ei tule arvioida vain sanallisesti, vaan mahdollisuuksien mukaan myös taloudellisesti.

Lyhyen aikavälin säästö ei saa muuttua pitkän aikavälin tappioksi. Koulun kustannukset voidaan laskea euroina, mutta myös koulun lakkauttamisen seuraukset voivat tulla kaupungille maksettavaksi – vain eri kohdassa ja myöhemmin. Jos lapsiperhe muuttaa pois, kaupungin verotulot vähenevät. Jos nuori ei jää kotiseudulleen, menetetään tuleva asukas, työntekijä tai yrittäjä. Jos maatilalle ei löydy jatkajaa, menetetään yritystoimintaa ja tuotantokapasiteettia. Jos maaseudun yritystoiminta heikkenee, vaikutukset ulottuvat myös muihin paikallisiin yrityksiin. Näitä vaikutuksia ei voida jättää laskelman ulkopuolelle vain siksi, etteivät ne näy yhden vuoden talousarviossa.

Kouvolan taloudellinen tilanne edellyttää vaikeita päätöksiä. Juuri siksi jokaisen päätöksen vaikutukset on arvioitava mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Säästö, joka heikentää veropohjaa ja alueen elinvoimaa, ei ole säästö.

Vastustan Elimäen yläkoulun lakkauttamista ja vaadin, että ennen päätöksentekoa arvioidaan perusteellisesti pitkän aikavälin vaikutukset Elimäen ja koko Kouvolan elinvoimaan, veropohjaan, yritystoimintaan, maaseudun tulevaisuuteen sekä ruoantuotannon edellytyksiin.

Samalla esitän, että Elimäen yläkoulu säilytetään osana Kouvolan palveluverkkoa ja Elimäen elinvoiman perustaa.

Esitän, että tämä kannanotto liitetään Elimäen yläkoulua koskevan päätöksenteon valmisteluaineistoon.

Kunnioittavasti

[Redacted signature block]